

בס"ד ♦ שב"ק פרשת וירא ♦ טו' חשוון תשע"ה ♦ עלון 121 – שנת שמיטה

סגולת האומה אינה יכולה להתגלות בימי החולין השגרתיים. כדי שתתגלה במלוא עצמתה יש צורך במתן רווח, הפסקה ממהומות החיים הרגילה. (שבת הארץ)

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

לעשות ולהחליט ביחד

וה' פָּקַד אֶת שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ ה' לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דָּבַר. (בראשית כא, א)

לכאורה, יש בפסוק זה כפילות לשון. פעם אחת כתוב "כאשר אמר", ופעם שניה כתוב "כאשר דיבר". קשה, מדוע יש כפילות בפסוק, והרי אנו יודעים שאין מילים מיותרות בתורה?

רש"י מיישב את כפילות הלשון, ומפרש, "כאשר אמר" - בהריון, ו"כאשר דיבר" - בלידה. אבל על כל פנים קשה מדוע באים שני הענינים ועמם כפל הלשון, הרי הלידה כרוכה בהריון, ואם דיבר הכתוב על הלידה מדוע היה לו לספר גם על ההריון!?

אפשר לפרש בדרך דרש על פי מה שכתב רש"י בפסוק "וה' המטיר על סדום" (יט, כד), שבכל מקום שכתוב "וה'" הכוונה היא: הוא ובית דינו, כלומר שהקב"ה כביכול מתייעץ עם בית דינו, שהם המלאכים, על תוצאת הדבר. כמו שכתב רש"י בפרשת בראשית על הפסוק "נעשה אדם" (א, כו), שנאמר בלשון רבים מפני שהקב"ה התייעץ עם המלאכים על דבר בריאת האדם. וצריך להוסיף את דברי חז"ל (תענית ב.), שמפתח של לידה מסור כולו בידו של הקב"ה לבד, בלא השתתפות המלאכים.

וכך תתבאר עכשיו כפילות הלשון בפסוק זה (על פי דברי רש"י שהבאנו): "וה'" (הוא ובית דינו) פקד את שרה כאשר אמר - בהריון, שהתייעץ עם המלאכים אם לזכות אותה בהריון. "ויעש ה'" לשרה כאשר דבר - בלידה, כלומר הצלחת הלידה היא דבר שנמצא אך ורק בידו של הקב"ה ללא כל התערבות המלאכים. ניתן ללמוד מדרכו של הקב"ה, שאפילו הקב"ה שהוא כל יכול בכל זאת מתייעץ הוא עם המלאכים כדי לשתף גם אותם בעשיית האדם. קל וחומר אנו בני האדם, למרות שלפעמים נדמה לנו שאנו יודעים הכל ואנו אולי לא צריכים להיוועץ באנשים אחרים, תמיד טוב וכדאי לנו לשתף גם אחרים בהחלטות. ולשמוע דעות שונות שאולי לא חשבנו עליהן קודם.

למשפחת כיתה יא/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

הגאון מבריסק זצ"ל אמר על נס זה שמצווה לפרסמו כי על זה נאמר "שיחו בְּכָל נְפֻלְאוֹתָיו" (תהלים קה, ב). כותב הרב מנדלסון זצ"ל: "בחודשים הראשונים של שנת השמיטה היה זרוע בשדות מאכלי בהמה שנזרעו לפני שביעית... והנה ביום שישי אחד בא ארבה לרוב הכפרים הסמוכים. ואנשי מקומנו באו אליי בחרדה, שיש סכנה גדולה של אכילת כל הנזרע, על ידי הארבה. ואמרתי נראה ישועת השם יתברך בשמיטה. והנה בא מחנה גדול של ארבה עד לגבול קוממיות, וכשאך הגיע לגבולנו תיכף פנו לנו עורף, וכלעומת שבא כן הלכו, ולא נשאר ארבה אחד בכל גבולנו ולא הזיקו מאומה. וכשסיפרתי זאת למרן מבריסק זצ"ל, אמר שזה מופת שצריכים לספר".

ר' אהרן ברוך, מוותיקי קוממיות, זוכר נס זה כאילו התרחש זה עתה, וכשהוא מפנה את אצבעו אל גבול השטח שלו הוא אומר: "הארבה הגיע קרוב מאוד לשדות שלי, אך הם לא נכנסו. הייתה סכנה גדולה ומוחשית, לאחר שהשדות נזרעו בחיטה למאכל הבהמות 67. ובס"ד לגבולנו הם לא נכנסו, וראינו בכך סימן גלוי מהשמים, שלא ניזוקנו כשבכל יישובי הסביבה היכה הארבה מכה גדולה מאוד".

אנשי הדור הצעיר יותר במושב זוכרים מימי ילדותם את מראה חרקי הארבה המועטים שהיו מגיעים לקוממיות מהמושבים הסמוכים כשהם דבוקים למכונת הדואר, שהייתה באה אחרי שסירה במושבים אלו. כך ידעו כי יש ארבה מחוץ לקוממיות.

שו"ת דבר השמיטה

שאלה:

האם מותר לכסות עץ פרי מפני הציפורים בשנת שמיטה?

תשובה:

הצלת הפירות נחלקו בה האחרונים, דעת הרב קוק זצ"ל שאין להתיר, ואילו לדעת החזו"א זצ"ל אפשר לעשות פעולה זו. על כן אם יש הפסד גדול אפשר להקל, אולם בלא הפסד כדאי לחוש לדעת הרב קוק זצ"ל.

בברכת התורה והארץ

הרב יהודה הלוי עמיחי